

z něho nicotnost smlouvy, najmě ana skytá ochranu před případným poklesem zdejší měny oběma stranám touž měrou. Byla-li však smlouva platně dojednána a nezanikla-li, jak doličeno, ani dodatečně, jest žalovaný povinen ji plnit, a nepochybil proto odvolací soud, když na odvolání žalující strany změnou prvního rozsudku žalobě vyhověl.

Čís. 11432.

Pojišťovací smlouva.

• Prodlení v placení následné premie.

Stanovily-li pojišťovací podmínky, že, nastala-li pojistná příhoda po uplynutí dodatečné lhůty a pojistník byl v této době v prodlení s placením premie, jest pojišťovatel prost povinnosti plnit, leč že by pojišťovatel nárok na premii soudně uplatňoval a nároku dodatečně, avšak ještě před dostavením se pojistné příhody se nevzdal, — neručí pojišťovatel za pojistnou příhodu, jež nastala po uplynutí dodatečné lhůty, zažaloval-li nezaplacenou premii teprve po dostavení se pojistné příhody. Pojišťovatel má tu nárok na zaplacení premie za celé pojistné období.

(Rozh. ze dne 27. února 1932, Rv II 110/31.)

Žalovaný pojistil u žalující pojišťovny auto proti škodám. Pojišťovací podmínky žalobkyně ustanovovaly v § 7 čís. 4, jenž tu přichází v úvahu, toto: **O d s t a v e c p r v ý :** »Následné premie včetně vedlejších poplatků jsou splatné prvního dne v roce nebo v ročním údobí, pro něž jsou určeny. Nebylo-li zaplaceno v den splatnosti, jest pojistníka na jeho útraty písemně vyzvati k zaplacení a současně mu oznámiti právní následky dalšího prodlení v placení, při čemž jest mu stanoviti jednoměsíční dodatečnou lhůtu. Této výzvy není třeba, bylo-li pojistníku nejméně osm dní přede dnem splatnosti písemně připomenuto placení a sděleny mu právní následky prodlení v placení a byla mu poskytnuta dodatečná jednoměsíční lhůta ode dne splatnosti.«

O d s t a v e c d r u h ý : »Je-li pojistník při uplynutí dodatečné lhůty v prodlení s placením, může pojišťovatel, dokud nebylo zaplaceno, zrušiti smlouvu bez výpovědní lhůty. Nebyl-li nárok na premii soudně uplatněn do tří měsíců po uplynutí dodatečné lhůty, platí to za výpověď. Nastane-li pojistná příhoda po uplynutí dodatečné lhůty a je-li pojistník s placením premie v prodlení v době, kdy nastal pojistný případ, jest pojišťovatel zproštěn závazku k plnění, leč že uplatnil nárok na premii soudně a nezřekl se tohoto nároku po té, avšak před dostavením se pojistné příhody.«

Ve sporu šlo o následnou premii, jež byla splatna dne 31. října 1929. Žalobkyně dala žalovanému dodatečnou lhůtu do 31. ledna 1930. Dne 5. února 1930 nastala pojistná příhoda. Do tří měsíců po uplynutí dodatečné lhůty, ale po 5. únoru 1930 zažalovala žalobkyně premii splatnou dne 31. října 1929 ve výši 3.538 Kč. Žalovaný namítl započtením vzájemnou pohledávku na pojistné z pojistné příhody ze dne 5. února 1930 ve výši 2.985 Kč. **P r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e** uznáv po právu vzájemnou pohledávku žalovaného přisoudil pojišťovně premii jen, pokud převyšovala vzájemnou pohledávku žalovaného namítnutou

započtením. O d v o l a c í s o u d vyhověl odvolání žalobkyně a neuznav po právu vzájemnou pohledávku žalovaného přisoudil žalobkyni celou zažalovanou pohledávku. V otázce, o níž tu jde, uvedl v d ů v o d e c h : Dodatečná lhůta k zaplacení pojistného poskytnutá žalovanému marně již v době nehody uplynula a žalobce nežaloval před nehodou o zaplacení premie. Žaloba podaná teprve po nehodě nemůže znovu oživit nárok žalovaného na náhradu škody z jeho prodlení propadlý. Zažalovala-li žalobkyně po nehodě v tříměsíční lhůtě o zaplacení premie, nepřičí se tak dobrým mravům. Srovnává se to úplně s obsahem pojišťovací smlouvy a nárok ten jest dostatečně ospravedlněn tím, že zažalované pojistné bylo již koncem října 1929 splatné a žalobkyně až do uplynutí dodatečné lhůty, tedy skoro až do konce ledna 1930 ručila za případnou škodu.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y :

Předeslati jest, že ustanovení § 28 a 29 zák. ze dne 23. prosince 1917 čís. 501 ř. zák. nebyla dosud uvedena v platnost, a že ostatně § 28 zákona, na nějž dovolání poukazuje, jedná o p r v n í p r e m i i , o níž v tomto případě nejde. Jest proto případ řešiti podle příslušných ustanovení smluvních, a v této příčině jest souhlasiti s výkladem, jež dává § 7 čís. 4 odst. 2 všeobecných pojišťovacích podmínek odvolací soud. Podle § 7 čís. 4 odst. 2 podmínek jest pojišťovatel, nastane-li pojistná příhoda po uplynutí dodatečné lhůty a je-li pojistník v prodlení s placením premie v době, kdy nastala pojistná příhoda, jak tomu jest v souzeném případě, prost povinností ku plnění. Stanoví-li § 7 čís. 4 odst. 2 podmínek dále, že tomu tak jest, leč by byl pojišťovatel nárok na premii soudně uplatňoval a nároku dodatečně, avšak ještě před dostavením se pojistné příhody, se nevzdal, jest to jedinou výjimkou z tohoto ustanovení, mající svůj důvod v tom, že pojišťovatel takto dává na jevo úmysl, pokračovati ve smlouvě přes pojistníkovu prodlení, kteroužto výjimku podle všeobecných vykládacích pravidel nelze rozšiřovati na případy jiné, zejména na případ, že pojišťovatel premii dospělou, ale ještě nezaplacenou, kterou by si jinak mohl sraziti z pojistné sumy, zažaloval po dostavení se pojistné příhody, tedy v době, kdy pojistník prodlením v placení premie již byl pozbyl nároku na pojistnou sumu. Že pojišťovatelův nárok se nepřičí dobrým mravům, odůvodnil správně již odvolací soud.

Čís. 11433.

Poddlužník jest oprávněn (§ 294 čtvrtý odstavec ex. ř.) napadati usnesení povolující exekuci podle § 331 ex. ř.

Způsobilým předmětem exekuce k vydobytí peněžitých pohledávek jsou jen zcizitelná a zpeněžitelná majetková práva. Takovým právem není nárok kupitelův proti prodávateli na výmaz dluhů váznoucích na prodané nemovitosti a na zavedení knihovního pořádku převodem vlastnického práva na kupitele.

(Rozh. ze dne 29. února 1932, R I 1089/31.)